

## Sag T-353/94

### Postbank NV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Konkurrence — administrativ procedure — meddelelse af klagepunkter og høringsprotokollat — beslutning, hvorved Kommissionen har accepteret, at en i forhold til en administrativ procedure udenforstående virksomhed under en sag ved nationale domstole fremlægger disse dokumenter — akt, der kan være genstand for et søgsmål — tavshedspligt — forretningshemmeligheder«

Rettens dom (Første Udvidede Afdeling) af 18. september 1996 ..... II - 926

#### Sammendrag af dom

1. *Annullationsøgsmål — akter, der kan være genstand for søgsmål — retsakter, der ændrer sagsøgerens retsstilling — kommissionsbeslutning om at tillade anvendelse under sager ved nationale domstole af dokumenter fra sagsakterne i en administrativ procedure på konkurrenceområdet*  
(EF-traktaten, art. 173)

2. *Konkurrence — administrativ procedure — oplysninger indsamlet af Kommissionen i henhold til forordning nr. 17 — anvendelse — grænser — Kommissionens forpligtelse til at forbyde anvendelse af disse oplysninger under en sag ved nationale domstole — foreligger ikke — princippet om loyalt samarbejde mellem medlemsstaterne og fællesskabsinstitutionerne — forordning nr. 17 uanvendelig på samarbejdet mellem Kommissionen og de nationale domstole — de nationale domstoles forpligtelse til at beskytte rettigheder, som følger af den direkte virkning af traktatens artikel 85, stk. 1, og artikel 86 — de nationale domstole forpligtet til at sikre beskyttelse af fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder*  
(EF-traktaten, art. 5, art. 85, stk. 1, og art. 86; Rådets forordning nr. 17, art. 20, stk. 1)
3. *Fællesskabsret — principper — retten til kontradiktion — anvendelse under en retssag af oplysninger indsamlet af Kommissionen i henhold til forordning nr. 17 — tilsidesættelse — foreligger ikke*  
(Rådets forordning nr. 17)
4. *Konkurrence — administrativ procedure — tavshedspligt — oplysninger indsamlet af Kommissionen i henhold til forordning nr. 17 — fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder — oversendelse til nationale dømmende myndigheder — forholdsregler, som Kommissionen skal træffe — lovlige grunde til nægtelse*  
(EF-traktaten, art. 214; Rådets forordning nr. 17, art. 20, stk. 2)

1. En skrivelse, hvorved Kommissionen ophæver det forbud, som blev nedlagt ved fremsendelsen af en meddelelse af klagepunkter til virksomheder, som uden formelt at være klagere deltager i en procedure for Kommissionen, mod at anvende dette dokument under sager ved de nationale domstole, og hvorved den endvidere giver sin vurdering af, om der er noget til hinder for, at denne meddelelse af klagepunkter og referatet af den efterfølgende høring fremlægges for de nationale domstole, har karakter af en beslutning. Den berører umiddelbart en virksomhed, der er medlem af den sammenslutning af virksomheder, til hvilken den nævnte meddelelse af klagepunkter var rettet, og kan følgelig være genstand for et annullationssøgsmål anlagt af denne virksomhed. Det er herved uden betydning, at virksomheden ikke er part i en sag, der verserer ved de nationale domstole, idet fremlæggelsen af de nævnte dokumenter

under en sådan sag medfører fremlæggelse af eventuelt fortrolige oplysninger på samme måde som fremlæggelse af disse i en sag ved de nationale domstole, som virksomheden er part i.

2. Artikel 20, stk. 1, i forordning nr. 17, som indeholder et forbud mod at bruge de oplysninger, der er indhentet i medfør af den nævnte forordnings artikel 11-14, til et andet formål end det med undersøgelsen eller kontrollen tilsigtede, skal fortolkes på baggrund af det princip om loyalt samarbejde, som følger af traktatens artikel 5. Dette princip forpligter fællesskabsinstitutionerne, navnlig Kommissionen, som skal drage omsorg for gennemførelsen af traktatens bestemmelser, til aktivt at bistå enhver national

domstol, som medvirker ved forfølgningen af overtrædelser af fællesskabsbestemmelser. Denne bistand, som fremtræder under forskellige former, kan i givet fald bestå i at udlevere dokumenter til de nationale domstole, som institutionerne er kommet i besiddelse af ved udførelsen af deres opgaver.

Et sådant samarbejde mellem Kommissionen og de nationale domstole falder uden for anvendelsesområdet for forordning nr. 17. Herefter kan denne forordnings artikel 20, stk. 1, ikke fortolkes således, at den forpligter Kommissionen til at forbyde virksomheder at fremlægge dokumenter fra den administrative procedure under en sag ved de nationale domstole.

Hvis denne bestemmelse blev fortolket således, at den forbød nationale domstole enhver brug af indhentede oplysninger, ville det også gøre indgreb i de rettigheder, som borgerne har i kraft af den direkte virkning af traktatens artikel 85, stk. 1, og artikel 86 i forhold mellem private, og som de nationale domstole skal beskytte. Kravet om at sikre de virksomheder beskyttelse, som godtgør, at de har interesse i, at fortrolige oplysninger, navnlig forretningshemmeligheder, ikke videregives, kan dog ikke veje tungere end den ret, som tilkommer virksomheder, der er i besiddelse af disse informationer, til under en sag ved de nationale domstole at varetage deres interesser.

Desuden er et sådant forbud ikke nødvendigt for at beskytte fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder. Når disse dokumenter fra den administrative procedure er fremlagt i en sag ved de nationale domstole, skal disse nemlig sikre beskyttelsen af fortrolige oplysninger, da de nationale domstole for at sikre fællesskabsrettens fulde virkning i henhold til princippet om samarbejde i traktatens artikel 5 er forpligtet til at beskytte de rettigheder, som fællesskabsretten giver private.

3. Selv om den omstændighed, at en af parterne i en sag ved de nationale domstole fremlægger dokumenter, som indeholder oplysninger indhentet under en administrativ procedure på konkurrenceområdet for Kommissionen, kan svække de virksomheders stilling, som er berørt af disse, påhviler det den nationale domstol på grundlag af nationale processuelle bestemmelser at sikre, at disse virksomheders ret til at varetage deres interesser beskyttes. Den nationale domstol kan bl. a. tage hensyn til, at den opfattelse, som Kommissionen har fremsat i meddelelsen af klagepunkter, er af foreløbig karakter, og at der er mulighed for at udsætte den ved den nationale domstol verserende sag i afventning af, at Kommissionen tager endelig stilling.

En sådan fremlæggelse af dokumenter gør heller ikke indgreb i den pågældende virksomheds ret til kontradiktion under den administrative procedure. Fremlæggelse af de pågældende dokumenter,

navnlig af meddelelsen af klagepunkter, for de nationale domstole har ikke nogen virkning under den administrative procedure, da fremlæggelsen ikke berører de berørte virksomheder retten til at blive informeret og hørt af Kommissionen vedrørende alle de faktiske og retlige omstændigheder, som fremgår af disse dokumenter.

4. Traktatens artikel 214 og artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 17 pålægger ikke Kommissionen at forbyde udenforstående virksomheder under en sag ved de nationale domstole at fremlægge dokumenter, som er modtaget under den procedure, der verserer for Kommissionen, og som indeholder fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder.

Dels finder artikel 20, stk. 2, i forordning nr. 17 ikke anvendelse på det direkte eller indirekte samarbejde mellem Kommissionen og de nationale domstole, der falder uden for denne forordnings anvendelsesområde. Dels kan traktatens artikel 214, som forbyder institutionernes tjenestemænd og øvrige ansatte at give udenforstående adgang til fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder, ikke fortolkes således, at Kommissionen i kraft af sin forpligtelse til at overholde tavshedspligten skulle være forpligtet til at forbyde virksomheder enhver fremlæggelse for de nationale domstole af dokumenter, som er modtaget under den administrative procedure. En sådan fortolkning kunne bringe samarbejdet mellem de nationale dømmende myndigheder og

fællesskabsinstitutionerne, som omhandlet i traktatens artikel 5, i fare og kan navnlig påvirke de erhvervsdrivendes ret til en effektiv domstolsbeskyttelse.

Når Kommissionen imidlertid modtager en virksomheds anmodning om at få tilladelse til at fremlægge dokumenter, der indeholder fortrolige oplysninger og forretningshemmeligheder, for de nationale domstole, er den forpligtet til at træffe de forholdsregler, der er nødvendige for, at der ikke gøres indgreb i de berørte virksomheders ret til beskyttelse af disse oplysninger ved fremlæggelsen af disse dokumenter for de nationale domstole. Disse forholdsregler kan bl. a. bestå i at underrette domstolene om, hvilke dokumenter eller hvilke passager i dokumenterne der indeholder fortrolige oplysninger eller forretningshemmeligheder. Det påhviler dernæst de nationale domstole at sikre beskyttelsen af sådanne forretningshemmeligheder og fortrolige oplysninger.

Navnlig i et tilfælde, hvor de berørte virksomheder under den administrative procedure har påberåbt sig, at der er tale om forretningshemmeligheder, skal Kommissionen give disse virksomheder mulighed for at gøre deres synspunkt gældende. Den skal navnlig give dem mulighed for at udpege de passager i dokumenterne, der — hvis de uden videre fremlægges for den nationale domstol — kunne påføre dem skade, og nærmere redegøre for denne skades art og omfang.

Kommissionen kan kun nægte at tilsende de nationale dømmende myndigheder dokumenter i tilfælde, hvor beskyttelsen af tredjemands rettigheder samt Fælles-

skabernes funktion og uafhængighed ikke ville kunne sikres fuldt ud, selv hvis Kommissionen traf alle de nødvendige forholdsregler.